

Obsah

1	Mikrobiologie	9
1.1	Obor mikrobiologie	9
1.2	Obecné vlastnosti mikroorganismů	9
1.3	Bakterie	10
1.3.1	Fyziologická flóra člověka	13
1.4	Viry	14
1.5	Priony	16
1.6	Houby	17
1.6.1	Plísně	17
1.6.2	Kvasinky	18
1.7	Parazité	18
1.7.1	Prvoci (Protozoa)	18
1.7.2	Červi (Helminthes)	20
1.7.3	Členovci (Arthropoda)	22
1.8	Mikrobiologická diagnostika	24
1.8.1	Odběr biologického materiálu	24
1.8.2	Mikroskopie	25
1.8.3	Kultivace	26
1.8.4	Sérologie	28
1.8.5	Další metody	29
1.9	Antibiotika	29
1.9.1	Rezistence	32
1.9.2	Vyšetření citlivosti	32
2	Imunologie	35
2.1	Imunitní systém a imunita	35
2.1.1	Druhy imunity	35
2.2	Nespecifická imunita	36
2.2.1	Fyziologické bariéry	36
2.2.2	Fagocyty	36
2.2.3	NK-buňky	38
2.2.4	Komplement	38
2.2.5	Interferony	39
2.2.6	C-reaktivní protein	39
2.3	Specifická imunita	39

2.3.1	Buněčná imunita	40
2.3.2	Protilátková imunita	40
2.4	Klinická imunologie	41
2.4.1	Zánět	41
2.4.2	Alergie	42
2.4.3	Imunodeficienze	47
2.4.4	Autoimunitní onemocnění	49
2.4.5	Imunoterapie	52
3	Obecná epidemiologie	53
3.1	Základní pojmy	53
3.2	Proces šíření nákazy	54
3.2.1	Zdroj nákazy	54
3.2.2	Přenos nákazy	54
3.2.3	Vnímavý jedinec	55
3.3	Protiepidemická opatření	55
3.3.1	Eliminace zdroje nákazy	56
3.3.2	Přerušování cesty přenosu nákazy	56
3.3.3	Zvýšení odolnosti vnímavého jedince	57
4	Speciální epidemiologie	64
4.1	Nákazy přenášené vzduchem	64
4.1.1	Chřipka	64
4.1.2	Černý kašel (dávivý kašel, pertuse)	65
4.1.3	Záškrt	65
4.1.4	Spalničky (morbilli)	66
4.1.5	Zarděnky (rubeola)	67
4.1.6	Příušnice (epidemická parotitida)	67
4.1.7	Tuberkulóza	68
4.1.8	Streptokokové infekce dýchacích cest	71
4.1.9	Meningokokové infekce	72
4.2	Alimentární nákazy	73
4.2.1	Tyfus a paratyfus	73
4.2.2	Salmonelóza	74
4.2.3	Kampylobakterií	75
4.2.4	Cholera	76
4.2.5	Shigelóza (bacilární úplavice)	76
4.2.6	Amébióza	77
4.2.7	Virová průjemová onemocnění	78
4.2.8	Botulismus	78

4.2.9	Stafylokoková enterotoxikóza	79
4.2.10	Hepatitida A	79
4.2.11	Přenosná dětská obrna (poliomyelitida)	80
4.3	Infekce kůže a sliznic	81
4.3.1	Plísňové infekce	81
4.3.2	Kvasinkové infekce	82
4.3.3	Svrab	83
4.3.4	Gangréna	83
4.3.5	Tetanus	84
4.3.6	Erysipel (růže)	85
4.3.7	Impetigo	85
4.3.8	Plané neštovice (varicela), pásový opar (herpes zoster)	86
4.3.9	Pravé neštovice (variola)	87
4.3.10	Syndrom ruka–noha–ústa	87
4.3.11	Lepra	88
4.4	Infekce přenášené hmyzem a členovci	89
4.4.1	Malárie	89
4.4.2	Spavá nemoc	90
4.4.3	Leishmanióza	91
4.4.4	Žlutá zimnice	92
4.4.5	Mor	93
4.4.6	Skvrnitý tyfus	93
4.4.7	Klíšťová meningoencefalitida	94
4.4.8	Lymeská borelióza	95
4.5	Zoonózy	95
4.5.1	Toxoplasmóza	96
4.5.2	Vzteklina (lyssa, rabies)	96
4.5.3	Q-horečka	98
4.5.4	Ornitóza	98
4.5.5	Tularemie	99
4.6	Infekce přenášené krví	99
4.6.1	Hepatitida B	99
4.6.2	Hepatitida C	100
4.6.3	AIDS	101
4.7	Sexuálně přenosné infekce	102
4.7.1	Kapavka (gonorea)	103
4.7.2	Syfilis (lues, příjice)	103

4.8	Nákazy spojené se zdravotní péčí (nozokomiální nákazy)	104
5	Hygiena	106
5.1	Základní pojmy	106
5.2	Hygiena všeobecná a komunální	108
5.2.1	Ovzduší	108
5.2.2	Voda	109
5.2.3	Odpad	110
5.3	Hygiena výživy	110
5.3.1	Základní živiny	110
5.3.2	Minerální látky	112
5.3.3	Vitaminy	113
5.3.4	Hodnocení stavu výživy	114
5.4	Hygiena práce	115
5.5	Hygiena dětí a mladistvých	117
5.6	Hygiena zdravotnických zařízení	118
	Seznam zkratk	121
	Literatura	122
	Rejstřík	125
	Souhrn	133
	Summary	134